

KOOSTE ESIOPETUKSEN TYÖ-, ARVIOINTI- JA KEHITTÄMISSUUNNITELMIEN ARVIOINNEISTA TOIMINTAKAUDELLA 2022-2023

Jokainen esiopetusyksikkö laatii lukuvuoden alussa esiopetuksen työ-, arviointi- ja kehittämissuunnitelman (TAK-suunnitelma). TAK-suunnitelman perustana ovat valtakunnallinen Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet (2014) ja Tuusulan paikallinen, v. 2021 sekä v. 2022 päivitetty esiopetuksen opetussuunnitelma. Suunnitelmaa arvioidaan ja tarkennetaan koko lukuvuoden ajan lasten tarpeet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden. Keväällä suunnitelmaa arvioidaan laajempaan kokonaisuutena, koko lukuvuosi huomioiden. Kaikkien esiopetusyksiköiden (kunnallinen esiopetus ja yksityinen esiopetus) varhaiskasvatuksen opettajat ovat kirjanneet tekemiään havaintoja, esiopetusyksiköiden yhdessä tekemää arviointia ja havaitsemiaan kehittämiskohteita yksiköiden omiin TAK-suunnitelmiin. Tämä on kooste esiopetuksen tak-suunnitelmien arvioinneista niin yksivuotisen kuin kaksivuotisen esiopetuksen osalta.

Lähtökohtana esiopetustoiminnassa on lapsi. Lapsi on aktiivinen toimija ja elämänsä päätekijä, jolla on vaikutusmahdollisuuksia oman lapsuutensa rakentajana. Esiopetuksen perustehtävänä on rakentaa yhteisö, jossa lapsilla on hyvät edellytykset olla aktiivinen toimija. Lapsi kasvaa ottamaan vastuuta itsestään ja ympäristöstään yhdessä esiopetushenkilöstön kanssa. Tavoitteena on lasten osallisuuden vahvistaminen, hyvinvoinnin lisääminen ja syrjäytymisen ennalta ehkäiseminen. (Tuusulan esiopetuksen opetussuunnitelma 2016)

Hyvinvointi näyttäytyi todella monipuolisesti arvioinneissa. Lasten osallisuutta oli saatu vahvistettua mm. lasten kokouksilla, äänestyksillä ja projektityöskentelyllä. Kaveri- ja tunnetaitoja oli nostettu keskiöön ja tarvittaessa käytetty Miniverso -vertaissovittelua. Tuusulan kunnan kiusaamisen ehkäisyn ja puuttumisen suunnitelma oli tietoisesti käytössä. Positiivisen pedagogiikan menetelmiä oli käytetty laajasti. Hyvinvoinnin vahvistaminen näyttäytyi myös huoltajille: *”lapsi on hyväksytty ryhmään juuri sellaisena kuin hän on”*. Myös yhteistyö konsultoitavien varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa koettiin todella toimivaksi ja arvokkaaksi sekä lapsen kuin koko ryhmän hyvinvointia lisääväksi. Keusoten psykologipalvelujen puuttuminen tai riittämättömyys nousi lähes kaikissa arvioinneissa esille.

Agenda2030 sekä varhaiskasvatuksen ympäristösuunnitelman tavoitteet näkyivät jokaisen yksikön arvioinneissa erilaisina toimina kuten kierrätysviikkona, ilmiöiden tutkimisena ulkona, viljelypalstan hoitamisena. Erityisesti ympäristökasvatussuunnitelman tavoite retkeillä joka viikko toteutui lähes jokaisessa yksikössä. Myös huoltajien kanssa tehtiin yhteistyötä tämän tavoitteen saralla. Esimerkiksi eräs huoltaja oli pitänyt esitelmän esikoululaisille pörräisistä ja niiden merkityksestä maapallon elämälle.

Pääsääntöisesti henkilöstö on pystynyt osallistumaan koulutuksiin ja ne on koettu hyväksi ja niitä on pystytty hyödyntämään heti arjessa, esimerkiksi kamerakynäkoulutus painottui lasten digitaitoihin ja osallisuuteen ja tämän koulutuksen antia hyödynnettiin heti erilaisten metsässä toteutettavien oppimistehtävien kanssa. Myös yksikön sisäiset rakenteet ovat tukeneet osaamisen kehittymistä. Joissakin yksiköitä ei olla pystytty osallistumaan koulutuksiin erilaisista syistä johtuen. Tavoitteena tulevilla kaudella on koulutuksiin osallistuminen.

Yhteistyö perusopetuksen kanssa nähtiin arvioinneissa toimivan pääsääntöisesti hyvin ja Tuusulassa asetetut yhteistyön minimi-vaatimukset ovat toteutuneet yksiköissä.

Esiopetukseen suunnattu jokavuotinen asiakaskysely toteutetaan huoltajille aina keväisin. Kyselyssä selvitettiin huoltajien näkemyksiä palveluun ohjautumisesta ja esiopetuksen aloittamisesta, yhteistyöstä esiopetuksessa, lapsen osallisuudesta esiopetuksessa sekä lapsi osana ryhmää.

Tulokset olivat kokonaisuudessaan erittäin hyvät, mutta vastausprosentti oli alhainen 17,8 %. Huoltajat kokevat, että lapsi on tervetullut esiopetukseen, lapsella on riittävästi aikaa leikkiä ja lasta ohjataan itsestä huolehtimisen taitojen oppimiseen.

Vastausten perusteella kuitenkin vahvistamme edelleen huoltajien ja henkilöstön välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua sekä huoltajien osallisuutta (toiveet ja odotukset). Sekä pyrimme saamaan enemmän vastaajia kyselyyn ja tätä kautta myös lisäämään huoltajien osallisuutta esiopetukseen ja sen arkeen.

Suunnitelmien arvioinneissa yhteistyö huoltajien kanssa näyttäytyi pääsääntöisesti oikein toimivalta. Kohtaamiset ja yhteistyö ovat pääosin hyvinkin säännöllistä yksiköissä.

Kokonaisuudessaan yksiköiden tak-suunnitelmien arvioinneissa tuodaan esiin se, että suunnitelman tavoitteet on pääsääntöisesti hyvin toteutuneet ja tulevan kauden oman yksikön kehittämiskohteet on tunnistettu ja kirjattu arviointiin.

Ensi toimintakaudella koko varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yhteisenä painopisteenä on kokopäiväpedagogiikka ja erityisesti ruokakasvatus ja luontopedagogiikka sekä lapsen osallisuus vertaisryhmässä, erityisesti leikki. Tak-suunnitelmien arvioinneissa nousi useammassa kohdassa yksikön oman sisäisen yhteistyön kehittäminen, vahvistaminen ja parantaminen. Myös metsä oppimisympäristönä nousi useassa arvioinnissa esille; sen käytön laajentaminen ja kehittäminen edelleen ja tämä tukee myös koko kunnan yhteistä painopistettä luontopedagogiikan vahvistamisessa.